ПРОМЕНИ В ДАНЪЧНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО 2015 ГОДИНА

Промените в данъчното законодателство за 2015 г. са свързани с реализирането на законодателни мерки по приоритетите на данъчната политика, а именно: мерки за намаляване на административната тежест и разходите за бизнеса и гражданите, мерки за стимулиране на икономическото развитие, инвестициите и заетостта и мерки за повишаване на бюджетните приходи. Приети са и промени, свързани с усъвършенстване на законодателството за улесняване на практическото му прилагане, както и за привеждане в съответствие на националното законодателство с правото на ЕС – директиви, регламенти и практиката на Съда на ЕС.

За 2015 година са приети промени в следните данъчни закони:

- Закон за данък върху добавената стойност;
- Закон за акцизите и данъчните складове;
- Закон за корпоративното подоходно облагане;
- Закон за данъците върху доходите на физическите лица;
- Закон за местните данъци и такси;
- Закон за данък върху застрахователните премии;
- Данъчно-осигурителен процесуален кодекс.

Промени в Закона за данък върху добавената стойност

Привеждане в съответствие на националното законодателство с изискванията на Директива 2008/8/ЕО на Съвета от 12 февруари 2008 година за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на мястото на доставка на услуги (Директива 2008/8/ЕО)

Съгласно изискванията на Директива 2008/8/ЕО, считано от 1 януари 2015 г., доставките на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване и услуги, извършвани по електронен път, предоставяни от данъчно задължени лица на данъчно незадължени лица, установени в Европейския съюз, ще се облагат в държавата, където получателят им е установен, има постоянен адрес или обичайно пребиваване, наричана държава членка по потребление.

Приетите промени регламентират за доставчиците на тези услуги два режима за обслужване от типа „мини едно гише“ с цел облекчаване на данъчно задължените лица при изпълнение на техните задължения по ДДС. Режимите предоставят възможност на лицата сами да определят една държава членка, наричана държава членка по идентификация, чрез която да изпълняват по електронен път всичките си задължения за регистрация, деклариране и внасяне на данък върху добавената стойност за извършените от тях доставки.

Режимите са два в зависимост от мястото на установяване на доставчика. Те не са задължителни, а доставчикът сам избира дали да ги прилага. Първият режим е „режим в съюза“ и се прилага за доставчици, установени в държава членка на Европейския съюз, която не е държавата членка по потребление на услугата. Втория режим е „режим извън съюза“ и се прилага за доставчици, които са установени в трети страни (държави извън Европейския съюз).

Специалните режими за облагане на доставки на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване или услуги, извършени по електронен път, по които получатели са данъчно незадължени лица, са регламентирани с промени в глава осемнадесета на закона.

„Режим в съюза“ е нов режим, съгласно който държавата за регистрация (държава по идентификация) е държавата членка по седалище и адрес на управление на доставчика или, когато доставчикът няма седалище и адрес на управление на територията на Европейския съюз, държавата за регистрация е държавата членка по постоянен обект на тази територия.

„Режим извън съюза“ е действащ режим, който е регламентиран с разпоредбите на глава осемнадесета от ЗДДС в сила до 31.12.2014 г. С проекта се разширява обхвата на услугите, по отношение на които ще се прилага режима, като се включат и далекосъобщителните услуги и услугите по радио- и телевизионно излъчване, в съответствие с изискванията на Директива 2008/8/ЕО.

Обхватът на услугите, попадащи в двата режима, е посочен в допълнителните разпоредби на закона.

Телекомуникационните услуги, услугите за радио- и телевизионно излъчване и електронните услуги, предоставяни в държави членки, в които доставчикът на услугите е установен по седалище или по постоянен обект, не попадат в обхвата на специалните режими. За тези доставки данъкът се декларира и отчита в съответната държава членка.

Определени са условията за доброволна и наложителна смяна на държавата членка по идентификация, както и за преминаване от единия в другия режим.

В съответствие с Директива 2008/8/ЕО са предвидени периоди, през които данъчно задължено лице няма право да ползва отново даден режим, когато доброволно го е напуснало или е преустановило предоставянето на услугите в обхвата на режима. Предвидени са също разпоредби за задължително изключване на доставчик при системно неспазване на правилата за прилагане на режимите, както и забрана за прилагане на режимите за срок от две години от изключването. Определени са условията за прилагане и прекратяване за всеки от двата режима.

Идентифицирането на лице, регистрирано по „режим в съюза“, се извършва чрез предоставяне на идентификационен номер съгласно действащите разпоредби на ЗДДС, а идентифицирането на лице, регистрирано по „режим извън съюза“ - чрез служебния идентификационен номер по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, пред който е поставен знакът EU.

Данъчният период за целите на прилагане на „режим в съюза“ или на „режим извън съюза“ е тримесечен и съвпада с календарното тримесечие. За всеки данъчен период, доставчикът подава справка-декларация, съдържаща подробни данни за задълженията му поотделно към всяка държава членка за съответния данъчен период. За лице, регистрирано по „режим в съюза“, което има един или повече постоянни обекти в други държави членки, справката-декларация съдържа и данни за извършените от тези обекти доставки с място на изпълнение в държава членка по потребление, в която лицето няма постоянен обект. Лицето е длъжно да подава справка-декларация и в случаите, когато не е предоставило услуги по съответния режим (т. нар. нулева справка-декларация).

В срок до 20-то число на месеца, следващ данъчния период, лицето е длъжно да внесе данъка по справката-декларация по сметка, посочена от държавата членка по идентификация, която преразпределя получената сума по държави членки по потребление. Законът предвижда всяко лице, регистрирано за прилагане на един от двата режима, да

води подробен електронен регистър, позволяващ проверка на верността на данните по справка-декларацията.

Регламентиран е достъпът до този регистър от данъчните администрации на държавите членки и задължителен период на съхранение на информацията в него.

По отношение ДДС за получени доставки на стоки и/или услуги с място на изпълнение на територията на страната, в съответствие с европейското право е определено, че лице, прилагащо „режим извън съюза“, има право на възстановяване на ДДС във връзка с извършени от него услуги по режима. Възстановяването се извършва по реда на закона, предвиден за лица, които не са установени на територията на ЕС.

Лице, регистрирано в страната за целите на прилагане на „режим в съюза“, има право на приспадане на данъчен кредит по общите правила на закона за получени доставки на стоки и/или услуги с място на изпълнение на територията на страната. Лице, регистрирано в друга държава членка, което е регистрирано в страната на друго основание, има право на приспадане на данъчен кредит по общите правила на закона за получени доставки на стоки и/или услуги с място на изпълнение на територията на страната във връзка с изпълнение на доставките, попадащи в обхвата на режимите. Ако лицето не е регистрирано в страната, същото има право на възстановяване по реда на закона, предвиден за лица, които не са установени в държавата членка по възстановяване, но установени другаде на територията на ЕС.

Въвежда се задължителна регистрация по закона за неустановен в страната доставчик, в случай че не е избрал да се регистрира за прилагане на режим за обслужване от типа „мини едно гише“, във връзка с предоставянето на далекосъобщителни услуги, услуги за радио- и телевизионно излъчване и услуги, извършвани по електронен път, на данъчно незадължени лица (основно физически лица), които са установени или са с постоянен адрес или обичайно пребиваване в страната.

Привеждане в съответствие на националното законодателство с изискванията на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (Регламент (ЕС) № 1407/2013)

Новият регламент въвежда съществени изменения в условията, в сравнение с Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15 декември 2006 година относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора към минималната помощ (Регламент (ЕО) № 1998/2006), а именно:

1. Въведено е понятието „едно и също предприятие“, което съгласно регламента включва „всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения:

а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие;

б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;

в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в неговия устав или учредителен акт;

г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или

съдружници в това предприятие, мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в това предприятие“.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в букви от буква „а“ до буква „г“, посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като „едно и също предприятие“.

2. Направена е промяна в същността на помощ de minimis, съгласно която общият размер на помощта de minimis, предоставяна на „едно и също предприятие“, не трябва да надхвърля праг от левовата равностойност на 200 000 евро, а за осъществяване на автомобилни товарни превози за чужда сметка или срещу възнаграждение – праг от левовата равностойност на 100 000 евро, за период от три бюджетни години.

3. Кумулиране на помощ de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ (de minimis) за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес, както и с помощ de minimis, предоставяна съгласно други регламенти за помощ de minimis.

4. Помощта de minimis включва всички предходни помощи на преобразуващите се предприятия, в случаите на преобразуване или прехвърляне на предприятия.

Въпреки, че регламентът е акт с общо приложение, който е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки на ЕС, са приети промени в националното законодателство (ЗДДС) с цел привеждане на законовите норми в съответствие с новите изисквания на европейското законодателство в областта на минималната помощ.

От 1 януари 2015 г. лицата, реализиращи инвестиционен проект, получили разрешение за прилагане на специален ред за начисляване на данък при внос или възстановяване на данък в 30-дневен срок следва да подават декларация, както за получената от тях минимална помощ, така и за получената минимална помощ от лица, обхванати от понятието „едно и също предприятие“, с цел натрупване на всички получени минимални помощи и спазване ведно с новата минимална помощ на определените в Регламент (ЕС) № 1407/2013 прагове.

Лицата, получили разрешение от Министерството на финансите за прилагане на специалния ред по ЗДДС преди 01 януари 2015г., следва да подават в министерството информация относно изпълнението на инвестиционния проект за годината на издаване на разрешението и за следващата календарна година – в срок до 20- и януари на годината, следваща годината, за която се отнася информацията. За остатъка от периода на изпълнение на инвестиционния проект – в срок до 20-число на месеца, следващ месеца на изтичане на срока на решението. .

Привеждане в съответствие на националното законодателство с изискванията на Директива 2013/61/ЕС на съвета от 17 декември 2013 година за изменение на Директиви 2006/112/ЕО и 2008/118/ЕО по отношение на френските „най-отдалечени региони“, и по-специално на Майот

Считано от 1 януари 2014 г., на Майот е даден статут на най-отдалечен регион по смисъла на член 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), вместо на отвъдморска страна или територия по смисъла на член 355, параграф 2 от същия. По отношение на облагането с ДДС Майот придобива статут като на останалите френски най-

отдалечени региони: Гваделупа, френска Гвиана, Мартиника, Реюнион и Сен Мартен, които са изключени от териториалния обхват на Директива 2006/112/ЕО на Съвета.

Усъвършенстване на контрола върху доставките и движението на течни горива

Приети са промени в чл. 118 с цел осъществяването на ефективен контрол от приходните агенции върху целия процес свързан с доставките и движението на течни горива от производител и вносител до краен потребител и за предотвратяване укриването и невнасянето на данъци и недопускане появата на течни горива с неясен произход и качество в бензиностанциите и другите обекти за съхранение на горива. Съгласно промяната в ал. 8 всички данъчно задължени лица, които извършват зареждане на течни горива за собствени нужди са длъжни да регистрират и отчитат зареждането по реда на Наредба № Н-18 от 13.12.2006 г. за регистриране и отчитане на продажби в търговските обекти чрез фискални устройства, чрез използване на електронни системи с фискална памет, както и да предават по дистанционна връзка на Националната агенция за приходите и данните, които дават възможност за определяне на наличните количества горива в резервоарите за съхранение в обекта. Редът не се отнася за лице – получател на доставка на течни горива, което е бюджетна организация по смисъла на Закона за публичните финанси или общинско предприятие и не извършва продажби на течни горива.

Във връзка с констатирани нарушения от контролните органи при продажбите на течни горива - извършване на продажби от подвижни резервоари и други нерегламентирани съдове, нерегистриране и неотчитане на продажбите чрез електронните системи с фискална памет, както и непредаване на данните по дистанционната връзка на Националната агенция за приходите са приети промени, съгласно които се създава задължение за органите по приходите на НАП да уведомяват съответните компетентни органи (Министерство на вътрешните работи, Държавната агенция за метрологичен и технически надзор и др.) за предприемане на действия по отнемане в полза на държавата на съдовете - предмет на нарушението и горивата, съдържащи се в тях. Отнемането в полза на държавата на съдове за съхранение на горива и горивата, съдържащи се в тях е специфична процедура, свързана с измерване на количествата горива, тяхното транспортиране и съхранение, за което са необходими специални знания и експертиза в рамките на правомощията на органите по метрологичен контрол и противопожарна безопасност. Предвидено е изключение за продажбите на течни горива за целите на речния и морския транспорт, тъй като зареждането на плавателни съдове се извършва чрез подвижни резервоари под специализиран контрол.

<u>Промени в Закона за акцизите и данъчните складове</u>

Прецизиране на определението за „частни развлекателни полети и плаване“

Във връзка с получено запитване от ЕК за предоставяне на допълнителна информация по прилагане в националното законодателство на разпоредбите на член 14, параграф 1, букви „б“ и „в" от Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 година относно преструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (Енергийната директива) относно освобождаването от акциз на енергийни продукти, използвани за целите на въздухоплаването и на корабоплаването, Република България е поела ангажимент да бъде прецизирано определението за „частни развлекателни полети и плаване" в чл. 4, т.15 от ЗАДС.

Според Европейската комисията освобождаването по член 14, параграф 1, буква „б“ от Енергийната директива, трябва се прилага само за енергийни продукти, предназначени за зареждане на въздухоплавателни средства, които служат пряко за предоставяне на услуги

срещу заплащане. В тази връзка в случаите, когато частно въздухоплавателно средство е дадено под наем в контекста на пакет с екипаж, гориво и различни услуги, същите не попадат в обхвата на член 14, параграф 1, буква „б" от Енергийната директива, при условие че лицата, взели под наем въздухоплавателно средство, го използват за развлечение, а не за предоставяне на услуги срещу заплащане. В обхвата на разпоредбите не попадат и случаите, когато въздухоплавателното средство или плавателния съд се използва за нуждите на предприятието, но без да служи пряко за предоставяне на услуги срещу заплащане. В тази връзка е направено прецизиране на определението.

Прецизиране на правилата за отпадъците от тютюн

С приетите изменения и допълнения в чл. 12 се създава по-ясна процедура за предаване на отпадъците от тютюн за унищожаване, тъй като действащите до 31.12.2014 г. разпоредби затрудняват контрола на митническите органи по правилното проследяване на отпадъците от тютюн.

Поетапно увеличаване на акцизната ставка на цигарите и времеви график

Прието е поетапно увеличаване на акцизната ставка на цигарите и времеви график за достигане на минималните нива на облагане от 90 евро за 1000 къса до 31 декември 2017 г. както следва:

Акцизната ставка за цигарите е:

1. на специфичния акциз – 101 лв. на 1000 къса;

2. на пропорционалния акциз:

а) 25 на сто от 1 януари 2016 година;

б) 27 на сто от 1 януари 2017 година;

в) 28 на сто от 1 януари 2018 година.

Размерът на акциза по ал.1 не трябва да е по-малък от:

1. 161 лв. за 1000 къса от 1 януари 2016 г.;

2. 168 лв. за 1000 къса от 1 януари 2017 г.;

3. 177 лв. за 1000 къса от 1 януари 2018 г.

Намаляване на административната тежест при издаване на лиценз за управление на данъчен склад

При издаване на лиценз за управление на данъчен склад е отменено изискването да се прилагат годишните финансови отчети за предходните три години, тъй като информацията съдържаща се в отчетите не е от значение при издаването на лиценз за управление на данъчен склад.

Отмяна на изискването за поставяне на акцизен бандерол за малки опаковки

Приета е промяна в чл. 64, съгласно която се предоставя възможност за хранителни добавки, съдържащи етилов алкохол за който е платен акциза, опаковани в малки опаковки (до 50 мл), да не се поставя акцизен бандерол. Практиката на митническите органи показва, че в много от случаите върху потребителската опаковка на тези стоки не може да бъде поставен бандерол.

Ограничаване на възможността за неправомерно използване на тежки и маркирани горива

Приета е промяна в чл. 94, съгласно която се ограничава възможността за неправомерно използване на тежки и маркирани горива не по предназначение като гориво за отопление, а като моторно гориво за което акцизната ставка е в по-висок размер и горивото се съдържа в резервоарите на моторни превозни средства, самоходни машини и всякакъв друг вид превозни средства. В тази връзка е приет нов чл. 94а по отношение

налагането на административнонаказателна санкция на лицата, получили или разпоредили се неправомерно с маркирано гориво за отопление. Практиката показва, че при извършен контрол от митническите органи нееднократно са установени случаи, при които маркирано гориво не е доставяно фактически, а само по документи на адреса за крайното му потребление, като в последствие същото е използвано като моторно гориво или по предназначение, но на друго място за получаване. Подобна практика създава предпоставки за неправилно и неправомерно прилагане на намалените акцизни ставки за маркирано гориво за отопление.

Безвъзмездно предоставяне на енергийни продукти отнети в полза на държавата

Предоставена е възможност отнетите в полза на държавата енергийни продукти, които са годни за употреба и не представляват опасност за живота и здравето на хората или за околната среда, да могат да се предоставят безвъзмездно на лечебни заведения, училища и социални заведения, както и на хора с увреждания или на крайно нуждаещи се лица, по ред определен с наредбата по чл. 124, ал. 4 от закона, издадена от министъра на финансите.

Усъвършенстване на контрола върху акцизните стоки със средства за измерване и контрол

Усъвършенстван е митническия контрол върху акцизните стоки чрез осъществяването на превантивен и последващ контрол със средства за измерване и контрол в обектите в които се въвеждат, произвеждат, складират и извеждат акцизни стоки.

С т. 55 в чл. 4 е въведено легално определение за „средства за измерване и контрол". В определението са включени средства за измерване и контрол за всички видове акцизни стоки – алкохолни напитки, тютюневи изделия, енергийни продукти и електроенергия.

Въведено е задължение за данъчно задължените лица по Закона за акцизите и данъчните складове, да използват средства за измерване и контрол, които да отговарят на изискванията на закона и нормативните актове по прилагането му, а средствата за измерване и контрол, които са средства за измерване по смисъла на Закона за измерванията, трябва да отговарят на изискванията на Закона за измерванията и нормативните актове по прилагането му. Всички данни от средствата за измерване и контрол ще се отразяват в отчетността на лицата, а данните от средствата за измерване и контрол, които имат техническа възможност за електронно предаване на данни ще се предават по електронен път в автоматизираната система за отчетност на лицата. До Централно митническо управление ще се изпращат данни от средствата за измерване и контрол, информацията от които е от съществено значение за осъществяване на ефективен контрол и за определяне на задължения за акциз.

Предоставена е законова възможност на митническите органи да използват данните от средствата за измерване и контрол за определяне на данъчната основа за облагане с акциз и за определяне на публични държавни вземания. В случаите, когато в процеса на осъществявания митнически контрол, се констатират разлики между данните от отчетността на данъчно задължено лице, фактическата наличност при извършване на физическа проверка и данните от средствата за измерване и контрол, които са средства за измерване по смисъла на Закона за измерванията, които водят или са довели до намаляване на данъчната основа, респективно до намаляване на задължението за акциз, митническите органи ще могат да установяват задължения за акциз по определена от тях данъчна основа. Разликите констатирани от митническите органи се смятат за липси на акцизни стоки за които се дължи акциз. В тези случаи, митническите органи могат да предприемат мерки за

предварително обезпечаване на вземанията по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Законовите промени влизат в сила след постановяване на положително решение от Европейската комисия по процедура по нотификация, предприета от Министерството на финансите по реда на Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите стандарти и регламенти и правила относно услугите на информационното общество.

Предоставяне на информация на НАП за издадените ревизионни актове от митническите органи

Информация за издадените от митническите органи ревизионни актове с които са определени задължения за акциз ще се изпраща ежемесечно на Националната агенция за приходите. Получената информация може да се използва от органите по приходите на НАП за анализ и оценка на риска, както и за предприемане на действия по извършване на данъчни проверки и ревизии на рискови икономически оператори за определяне на задължения по други видове данъци – данък върху добавената стойност, корпоративен данък, данъци върху доходите на физическите лица.

<u>Промени в Закона за корпоративното подоходно облагане</u>

Нов данък върху допълнителните разходи на народните представители

От 1 януари 2015 г. е въведен данък върху допълнителните разходи на народните представители. Допълнителните разходи на народните представители, регламентирани в чл. 12 от приложение „Финансови правила по бюджета на Народното събрание" на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание ще се облагат с данък в размер 10 на сто. Народното събрание ще декларира и внася данъка в срок до 31 декември на съответната финансова година.

Автоматичен обмен на информация

Въведен е срок за подаване на информация за доходите, за които се извършва автоматичен обмен на информация, в случаите на прекратяване на данъчно задълженото лице, което е задължено да подава информация. По този начин се уеднаквява редът за подаване на информация по Закона за корпоративното подоходно облагане с реда по Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

Освобождаване от облагане с данък при източника на доходите на чуждестранни юридически лица от лихви, авторски и лицензионни възнаграждения

Съгласно изискванията на Директива 2003/49/ЕО на Съвета относно общата система на данъчно облагане на плащания на лихви и роялти между свързани дружества от различни държави - членки на ЕС, държавите-членки нямат право да облагат лихви, авторски и лицензионни възнаграждения начислени от местни дружества в полза на дружества от други държави – членки, когато платеца и получателя на дохода са свързани лица. В Договора за присъединяване на Република България и Румъния към ЕС, страната ни е договорила дерогация, съгласно която България има право да не прилага директивата до 31 декември 2014 г. (преходен период от 8 години). През този преходен период, данъчната ставка върху плащанията на лихви, авторски и лицензионни възнаграждения, извършвани към свързано дружество от друга държава-членка, не трябва да надвишава 10% до 31 декември 2010 г. и не трябва да надвишава 5% за следващите години до 31 декември 2014 г.

Във връзка с изтичане на преходния период, в закона е приета промяна, съгласно която с данък при източника няма да се облагат доходите от лихви, авторски и лицензионни възнаграждения платени от местни юридически лица в полза на чуждестранни юридически лица от ЕС, когато платеца и получателя на дохода са свързани лица и при изпълнение на определени условия.

Разширяване обхвата на освобождаването от облагане за доходи от лихви по облигации

Приета е промяна в чл. 195, съгласно която се освобождават от облагане с данък при източника, доходите на чуждестранни юридически лица от лихви по облигации или други дългови ценни книжа, издадени от държавата и общините и допуснати до търговия на регулиран пазар в страната или в държава-членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство. По този начин се създава еднакъв данъчен режим по отношение на доходите на чуждестранни юридически лица от лихви по облигации или други дългови ценни книжа, издадени както от местни юридически лица, така и от държавата и общините.

Предвид действащото данъчно облекчение за освобождаване от облагане с данък при източника на доходите от лихви по заем, който е предоставен на местно юридическо лице при определени условия е прието и освобождаване от облагане с данък при източника на доходите на чуждестранни юридически лица от лихви по заем, по който не се издават облигации и по който държавата или общините са заемополучател.

Минимална или държавна помощ под формата на данъчни облекчения

Приети са промени свързани с данъчните облекчения, представляващи минимална и държавна помощ. Промените произтичат от задължението, всяка държава-членка на ЕС да отрази новите европейски правила за минимални и държавни помощи в националното си законодателство.

При предоставянето на данъчни облекчения в Закона за корпоративното подоходно облагане, същите следва да бъдат съобразени с Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (Регламент № 1407/2013) в сила от 1 януари 2014 г., Насоките за регионална помощ за периода 2014–2020 г. (Насоки 2014-2020 г.) в сила от 1 юли 2014 г., Картата на национална регионална държавна помощ 2014-2020 г., приложима от 1 юли 2014 г. и Насоките на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014 — 2020 г. в сила от 1 юли 2014 г.

Данъчно облекчение, представляващо минимална помощ

Регламент (ЕС) № 1407/2013 въвежда нови съществени условия в сравнение с Регламент № 1998/2006 на Комисията от 15 декември 2006 година относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора към минималната помощ, а именно:

- въвежда се понятието „едно и също предприятие“;
- общият размер на помощ de minimis, предоставяна във всяка държава-членка на едно и също предприятие, не трябва да надхвърля праг от левовата равностойност на 200 000 евро, а за осъществяване на автомобилни превози на товари за чужда сметка или срещу възнаграждение – праг от левовата равностойност на 100 000 евро, за период от три последователни години, включително текущата година;
- премахва ограничението по отношение на предприятията, в затруднение и такива, осъществяващи дейност в отрасъл въгледобив;

- въведен е специален ред за деклариране в случаите на едно и също предприятие – първото подало годишната данъчна декларация по чл. 92 от ЗКПО данъчно задължено лице да декларира обстоятелствата във връзка с данъчното облекчение и това деклариране да може да се ползва от всички данъчно задължени лица в обхвата на едно и също предприятие;
- въвеждат се специфични правила за натрупване на помощта в случаите на преобразуване
- Други промени.

Данъчни облекчения под формата на държавна помощ

Данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие

Промените в закона отразяват, както условията в новите Насоки 2014 г.-2020 г. за отпускане на държавна помощ на предприятията за регионално развитие, така и на критериите в Картата на национална регионална държавна помощ 2014 г.-2020 г. за Република България. Съгласно картата на регионалните помощи на България цялата територия на България отговаря на критериите за регионална помощ по член 107, параграф 3, буква а) от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно който се разрешават помощи в райони със стандарт на живот под средното равнище за ЕС или в райони с висока безработица. Максималният интензитет на помощ за големи предприятия, осъществяващи проекти в страната, се определя на 50% от общите инвестиционни разходи в пет региона на Република България и на 25% в Югозападния регион.

Основните промени, свързани с новите Насоки 2014 г. - 2020 г. за отпускане на държавна помощ на предприятията за регионално развитие се отнасят главно до:

- промяна в определението за предприятие в затруднение;
- промяна в определението за производствена дейност;въвеждат се някои нови условия, във връзка с активите включени в първоначалната инвестиция и наличните активи и техните стойности;
- въвеждат се допълнителни условия по отношение на случаите, в които не може да се ползва данъчното облекчение;
- въвежда изискване за подаване на формуляр за кандидатстване за помощ;
- забравяна се кумулирането на помощта с други помощи;
- други промени.

Данъчното облекчение може да се прилага за данъчни периоди от 2014 г. до 2020 г., само след постановяване на положително решение от страна на Европейската комисия за съвместимост с правилата в областта на държавните помощи.

Данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за земеделски производители

Съобразно новите Насоки на ЕС за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014 - 2020 г., които са в сила от 1 юли 2014 г., са приети промени в данъчното облекчение, представляващо държавна помощ за земеделски производители.

Предвидена е промяна, с която се въвежда изискване към големите предприятия за подаване на формуляр за кандидатстване за помощ. В тази връзка е дадено и определение за голямо предприятие.

И за двете данъчни облекчения, представляващи държавна помощ е регламентирано, че правото на преотстъпване се преустановява и в случаите, в които данъчно задължено лице, за което е налице изискване за подаване на формуляр за кандидатстване, не го подаде по реда на закона.

Данъчното облекчение,представляващо държавна помощ за земеделски производители също ще може да се прилага за данъчни периоди от 2014 г. до 2020 г., само след постановяване на положително решение от страна на Европейската комисия за съвместимост с правилата в областта на държавните помощи.

Промени в Закона за данъците върху доходите на физическите лица

Отмяна на данъчното облекчение за доходи от трудови правоотношения

От 1 януари 2015 г. е отменено данъчното облекчение за доходи, непревишаващи минималната работна заплата.

Нови данъчни облекчения за деца

Въведени се две нови данъчни облекчения за деца, с цел осигуряване на финансови стимули от страна на държавата за подпомагане отглеждането на деца в България и увеличаване участието на жените с деца на пазара на труда, както и за намаляване на детската бедност.

Разширяване на данъчната основа за данъка върху доходите от лихви

От 1 януари 2015 г. се разширява данъчната основа за облагане с данък върху доходите от лихви, като с окончателен данък се облага брутната сума на придобитите от местни физически лица доходи от лихви, не само по депозитни, а по всички банкови сметки, като данъчната ставка остава непроменена – 8 на сто.

Освобождаване от облагане лихвите по облигации или други дългови ценни книжа

Приета е промяна за облагане на лихвите по облигации или други дългови ценни книжа, издадени от държавата и общините, съгласно която с окончателен данък няма да се облагат доходите от източник в България, начислени/изплатени в полза на чуждестранни физически лица, установени за данъчни цели в трета държава, когато не са реализирани чрез определена база в страната и са от лихви по облигации или други дългови ценни книжа, издадени от държавата или общините и допуснати до търговия на регулиран пазар в страната или в държава – членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство.

Ползване на отстъпка при подаване на годишната данъчна декларация по електронен път

На данъчно задължените лица е предоставена възможност за ползване на отстъпка в размер на 5 на сто върху данъка за довнасяне по годишната данъчна декларация при условие, че годишната декларация е подадена по електронен път до 31 март и данъчно задълженото лице няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения към момента на подаване на декларацията.

Удържане на авансов данък за четвърто тримесечие

Предоставена е възможност за физическите лица да изберат да им бъде удържан авансов данък по чл. 43, ал. 4 и чл. 44, ал. 4 за доходи, придобити през четвъртото тримесечие на годината, ако преценят, че това ще ги улесни при годишното облагане и деклариране на доходите.

Промени в Закона за местните данъци и такси

Подаване на данъчните декларации по ЗМДТ по електронен път

Предоставена е възможност на данъчно задължените лица, да подават данъчните декларации по Закона за местните данъци и такси по електронен път по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Промяната ще доведе до намаляване на административната тежест и разходите на бизнеса и гражданите, намаляване на разходите на общинската администрация за администриране на местни данъци и до стимулиране предоставянето и използването на електронни услуги от общините.

Създаване на национална база данни за местни данъци и такси

От 1 януари 2015 г. ще се осъществява електронен обмен на информация между общините и Министерство на финансите. Създаването на национална база данни за местните данъци и такси - данъчно задължени лица, обекти на облагане, данъчни облекчения и освобождавания, размер на публичните вземания за местни данъци, включително и просрочените задължения, мерки за принудително събиране и други, ще доведе до намаляване на административната тежест и разходите за бизнеса и гражданите. Получената от МФ информация може да се ползва за изготвянето на анализи и прогнози по местните данъци, за усъвършенстване на законодателството, както и за създаване на единна методология и практика по прилагането на Закона за местните данъци и такси.

С изграждането на централизираният модул в Министерство на финансите ще се предостави възможност на лицата, които имат издаден персонален идентификационен код (ПИК) от Националната агенция за приходите да проверяват състояние на данъчната си сметка за местни данъци и такси – задължения, плащания, непогасени задължения и други.

Промяна в режима на деклариране и определяне на данъка върху превозните средства

От 1 януари 2015 г. е въведен нов режим по отношение декларирането и определянето на данъка върху превозните средства. Промяната в режима има за цел от една страна намаляване на административната тежест и разходите на бизнеса и гражданите и административните разходи на общините, а от друга страна до повишаване на приходите по общинските бюджети, чрез предотвратяване на възможността за недеклариране на придобити превозни средства и укриване на данък върху превозните средства.

Новият режим ще се реализира чрез използване на електронни услуги за автоматичен обмен на информация за регистрираните, отчислените и спрените от движение пътни превозни средства, включително и информация за екологичната категория. Ежедневно от Министерство на вътрешните работи ще се предоставят по електронен път на Министерство на финансите данни от регистъра на пътните превозни средства. Данните за пътните превозни средства ще се предоставят от Министерство на финансите на общините ежедневно чрез изградена и функционираща автоматизирана система между министерството и съответната община или ежемесечно на електронен носител. Общините ще получават информация в реално време за регистрирано пътно превозно средство, както и данни, необходими за определяне размера на данъка (мощност на двигателя, коефициент в зависимост от годината на производство на автомобила, обем на двигателя, общо тегло, брой места за сядане, техническа допустима максимална мощност, брой оси, вид на окачване,

След получаване на информацията от съответната община, размерът на дължимия данък ще се определя от служител на общинската администрация въз основа на данните от регистъра на пътните превозни средства и ще се съобщава на данъчно задълженото лице. В определени случаи, се запазва задължението за подаване на декларация при придобиване

на пътни превозни средства, а именно: пътното превозно средство е придобито по наследство, пътното превозно средство е собственост на повече от едно лице, са налице основания за предявяване право на освобождаване от данък или за ползване на данъчни облекчения.

Разширяване обхвата на освобождаването от данък върху превозните средства

Разширен е обхвата на освобождаването от данък върху пътните превозни средства на електрическите превозни средства. Със законодателната промяна се освобождават от данък, не само електрическите автомобили, но и електрическите мотоциклети и мотопеди.

Нов механизъм за формиране на такса битови отпадъци от 2016 г.

От 2016 г. се въвежда нов механизъм за формиране на таксата за битови отпадъци, който ще бъде задължителен за общините. Таксата за битови отпадъци ще се определя според количеството на битовите отпадъци, а не според данъчната оценка на недвижимите имоти, тяхната балансова стойност или пазарната им цена.

В срок до 30 март 2015 г. Министерският съвет съвместно с Националното сдружение на общините следва да разработи методика за изготвяне на план-сметката с необходимите разходи за дейностите и за видовете основи, които служат за определяне размера на таксата за битови отпадъци и необходимите законодателни промени в Закона за местните данъци и такси.

Промени в Закона за данък върху застрахователните премии

Приета е промяна в режима на деклариране и внасяне на данъка върху застрахователните премии. Данъкът ще се декларира с подаване на тримесечна декларация и ще се внася в срок до края на месеца следващ календарното тримесечие. Съгласно действащите до 31 декември 2014 г. разпоредби, данъкът върху застрахователните премии се декларира с подаване на месечна декларация и се внася в срок до края на следващия месец.

Промени в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс

Осигуряване на прозрачност на данъчно-осигурителната информация при прилагане на режима по държавните и минимални помощи

Разпоредбите за опазване на данъчно-осигурителна информация няма да се прилагат, в случаите на получаване на държавна и минимална помощ, като се осигурява достъп до следната информация:

- за индивидуалните получатели и размерите на държавна и минимална помощ под формата на облекчения с данъчен и/или осигурителен характер, включително подлежащата на регистриране в Регистъра на минималните и държавни помощи, поддържан от Министерството на финансите;
- за осъществяването на контрол - например установяване на допустимостта на бенефициентите, кумулирането на помощи до позволените интензитети/прагове, проследяване на финансирането на едни и същи приемливи разходи с помощ от повече от един източник, контрол върху достоверността на подадените от бенефициентите декларации;
- по прилагането на клаузата „Deggendorf", въведена в чл. 9, ал. 3 от Правилника за прилагането на Закона за държавните помощи и относно случаите на възстановяване на минимална и държавна помощ, събирана като публично вземане или от администраторите на помощ;

- за тематични доклади до Европейската комисия и по конкретни запитвания.

Подаване на документи по електронен път чрез персонален идентификационен код

Предоставена е възможност за подаване на документи по електронен път чрез персонален идентификационен код (ПИК) издаден от Националната агенция за приходите. Персоналният идентификационен код може да се ползва от физическите лица както за достъп до данъчно-осигурителна информация и справки, така и за подаване на данъчни и осигурителни декларации по електронен път. ПИК се издава безплатно от НАП и при неговото издаване се прилагат строги правила, гарантиращи уникалност и конфиденциалност на издадения номер. Използването на ПИК за подаване на данъчните и осигурителни декларации по електронен път ще доведе до увеличаване използването на електронните услуги, предоставяни от НАП, до значително намаляване на административната тежест и разходите за лицата, както и до намаляване на грешките, несъответствията и корекциите по подадените декларации.

За повече информация:

Дирекция „Данъчна политика”

Министерство на финансите